

06 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het misbruik van au pairs" (nr. 23643)

06 Question de Mme Nahima Lanjri au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les abus concernant les personnes au pair" (n° 23643)

06.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, ik heb over de au pairs een tijdje geleden ook al een vraag gesteld. In ieder geval, we weten dat het au-pairsysteem eigenlijk is opgericht om jongeren de kans te geven de taal en de cultuur van een bepaald land te leren kennen en dat het zeker niet de bedoeling is dat au pairs worden ingeschakeld als nanny's, babysitters of zelfs poetspersoneel of dienstbodes.

Au pairs mogen licht huishoudelijk werk doen. Er is wettelijk in bepaald dat dit maximum vier uur per dag mag zijn, dus maximum twintig uur per week. Bovendien moet het gastgezin zich akkoord verklaren de toezichthoudende ambtenaren ook toegang te verlenen tot de woning om een inspectie te kunnen realiseren.

Uit cijfers van de Vlaamse arbeidsinspectie blijkt dat 72 % van de gastgezinnen de regels aan zijn laars lapt. Er blijkt uit de getuigenissen dat het tewerkstellingsaspect vaak primeert op de culturele vorming en uitwisseling en dat het au-pairstatuut gebruikt wordt als kanaal voor legale arbeidsmigratie, wat nooit de bedoeling was. Soms is er zelfs helemaal geen taal- of cultureel aspect aan. Soms heeft men de leeftijd overschreden en denkt men dat men als au pair in het land kan blijven.

In het federaal regeerakkoord hebben we daarover opgenomen dat de regering in overleg met de Gewesten het initiatief neemt om misbruiken binnen het au-pairstatuut te bestrijden. In dit kader wil ik u graag de volgende vragen stellen.

Welke maatregelen werden er reeds genomen tegen het misbruik van au pairs?

Hebt u hierover reeds overleg gepleegd met de staatssecretaris bevoegd voor Asiel en Migratie en uw collega's-ministers in de regio's? Ik weet dat ze er in Vlaanderen onder meer mee bezig zijn.

Worden er op korte termijn nog aanpassingen gedaan aan het statuut? Het blijft problematisch dat au-pairagentschappen geen erkenning nodig hebben om te mogen fungeren als bemiddelaar of tussenpersoon tussen de kandidaat-au pair en het kandidaat-

06.01 Nahima Lanjri (CD&V): Les travailleurs au pair peuvent accomplir des tâches ménagères légères quatre heures maximum par jour. La famille hôte doit autoriser les inspections. Selon certains témoignages, l'aspect travail prime souvent l'objectif initial qui est de favoriser l'immersion culturelle et les échanges.

L'accord de gouvernement prévoit qu'en concertation avec les Régions, le gouvernement prendra l'initiative de lutter contre les abus dans ce domaine. Quelles mesures ont déjà été prises en ce sens? Le ministre s'est-il déjà concerté à ce sujet avec le secrétaire d'État à l'Asile et à la Migration et ses collègues régionaux?

Le statut sera-t-il adapté à court terme? S'attellera-t-on rapidement à une obligation d'agrément pour les agences de travailleurs au pair?

Comment pourrait-on adapter le statut de manière telle que la formation culturelle et les échanges priment l'aspect travail? Ou le ministre estime-t-il que nous devons basculer vers un système d'échange culturel dans le cadre duquel les jeunes ne seraient plus dépendants d'une famille hôte?

gastgezin.

Zullen op korte termijn maatregelen genomen worden waardoor au-pairagentschappen een erkenning zullen moeten voorleggen? Uiteraard moet u hierover ook met uw collega's uit de regio's spreken.

Welke aanpassingen moeten er aan het statuut gebeuren om te vermijden dat het werkgelegenheidsaspect het hoofddoel van het verblijf wordt? Zijn er maatregelen in de maak om ervoor te zorgen dat de culturele uitwisseling naast de vorming het belangrijkste aspect blijft? Zo ja, de welke? Men moet de twee uit elkaar houden. Het au-pairstatuut is niet bedoeld als een kanaal voor arbeidsmigratie. Is het volgens u wenselijk om het programma af te schaffen en te vervangen door een systeem van culturele uitwisseling, waarbij de jongeren niet afhankelijk zijn van een gastgezin, en ze er dus ook niet voor moeten werken?

Positief in het au-pairstatuut is dat men, om in aanmerking te komen als gastgezin, een toelating moet geven aan de toezichhoudende ambtenaren om de woning te betreden, zodat de leef- en werkomstandigheden van au pairs kunnen worden gecontroleerd. De Sociale Inspectie heeft echter geen toegang tot woningen om controle te doen op de werkomstandigheden van huispersoneel, een andere categorie. Op 22 juni 2016 stelde ik u de vraag of het mogelijk was om de regelgeving voor de au pairs ook toe te passen op het huispersoneel. Ook dat heeft te maken met heel wat problemen, maar die komen vaak niet naar buiten omdat de inspectie geen toegang tot de woning heeft. U antwoordde op mijn vraag dat er overleg gepleegd werd met de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk (HRPBW) over de wijze waarop de welzijnswetgeving kan worden toegepast op huisarbeiders conform Conventie 189 van de Internationale Arbeidsorganisatie. Zijn die besprekingen afgerond? Welke aanbevelingen heeft de HRPBW daarover gedaan? Welke zullen worden uitgevoerd? Op welke termijn zal de wetgeving worden aangepast indien dat nodig blijkt?

06.02 Minister **Kris Peeters**: Collega Lanjri, vóór de zesde staatshervorming was de federale overheid wetgevend bevoegd voor de buitenlandse werknemers, maar waren de Gewesten al belast met de uitvoerende bevoegdheid. Zo leverden zij de arbeidskaarten af. In het kader van de zesde staatshervorming is de wetgevende bevoegdheid voor de buitenlandse werknemers grotendeels verschoven naar de Gewesten. De federale overheid is wel bevoegd gebleven voor de buitenlandse werknemers in een specifieke verblijfssituatie.

Het komt er grosso modo op neer dat de Gewesten wetgevend bevoegd geworden zijn voor de economische migratie. De federale overheid blijft bevoegd te bepalen of buitenlanders die om andere redenen in België verblijven, mogen werken. Het gaat voornamelijk om asielzoekers, personen met een langdurig verblijfsrecht, familieleden en studenten. De bevoegdheid om te bepalen of een buitenlandse onderdaan mag werken als au pair is evenwel te onderscheiden van de bevoegdheid om het au-pairschap te regelen.

In Europese richtlijn 2016/801 wordt de au pair omschreven als "een derdelander die op het grondgebied van een lidstaat wordt toegelaten teneinde tijdelijk te worden opgenomen in een gezin, met als doel zijn

Y a-t-il une concertation avec le Conseil supérieur de la Prévention et de la Protection au Travail (le CSPPT) quant à la manière dont la législation sur le bien-être pourrait s'appliquer aux travailleurs domestiques? Qu'en est-il de cette concertation?

06.02 **Kris Peeters**, ministre: À la suite de la sixième réforme de l'État, la compétence relative aux travailleurs étrangers a été transférée aux Régions. Le niveau fédéral est resté compétent pour les travailleurs étrangers dans des situations de séjour spécifiques. Les Régions sont désormais compétentes pour la migration économique mais c'est le niveau fédéral qui détermine si les étrangers qui séjournent en Belgique pour d'autres raisons sont autorisés à travailler.

La directive européenne 2016/801 décrit un travailleur au pair comme une personne originaire d'un pays tiers qui est autorisée à être accueillie temporairement dans une famille sur le territoire d'un

talenkennis en kennis van de lidstaat in kwestie te verbeteren in ruil voor licht huishoudelijk werk en verzorging van kinderen".

Op basis van die definitie komt het mij voor dat het au-pairschap aanleunt bij de culturele aangelegenheden, waarvoor de Gemeenschappen bevoegd zijn. Het komt echter de Gemeenschappen zelf toe te bepalen of zij bevoegd zijn inzake een specifieke materie en of zij daarin wetgevend willen optreden. Ik heb daarom de ministers-presidenten van de Gemeenschappen een eerste keer aangeschreven in oktober 2017. Vermits ik nog altijd geen standpunt heb ontvangen, zal ik binnenkort een nieuw schrijven richten aan de ministers-presidenten.

U ziet dat ik veel brieven schrijf. Dat is goed voor bpost. Als ik een brief schrijf, hoop ik wel dat er iets terugkomt, zowel van de sociale partners als zeker van de ministers-presidenten.

Ik zal evenwel een nieuwe brief schrijven, want pas als de Gemeenschappen een positie hebben ingenomen, kan worden bekeken wat de federale overheid kan doen om de bestaande wetgeving te verbeteren. Ik wil dat dus graag doen, maar ik moet eerst weten welk domein de Gemeenschappen voor zich nemen. Nogmaals, ik ga ervan uit dat het – spijtig genoeg – geen topprioriteit is voor de Gemeenschappen en dat dit een van de redenen is waarom zij daarop sinds oktober 2017 – dat is, voorzichtig uitgedrukt, toch al een tijdje geleden – nog niet hebben geantwoord.

Intussen blijft de huidige regeling voor au pairs wel van kracht. Au pairs die komen uit een land buiten de Europese Unie, moeten een arbeidskaart hebben die zij enkel kunnen krijgen als bepaalde regels worden nageleefd. Niet alleen de gewestelijke, maar ook de federale inspectiediensten zijn bevoegd om de arbeidskaarten te controleren. Dat aspect is positief, want zij hebben hierover wel al samen gezeten. Gelet op de belangrijke bevoegdheid van de gewestelijke inspectiediensten inzake de naleving van de voorwaarden van de arbeidsvergunningen afgeleverd voor au pairs, worden controles hierop voornamelijk door de gewestelijke inspectiediensten verricht. Indien bij controle blijkt dat de voorwaarden van het au-pairschap niet worden nageleefd en het in werkelijkheid gaat over een arbeidsovereenkomst, kan de overeenkomst worden geherkwalificeerd als een arbeidsovereenkomst, wat betekent dat het minimumloon verschuldigd is en sociale bijdragen dienen te worden betaald aan de RSZ. In dat geval kunnen de vaststellingen worden doorgegeven aan de federale inspectiediensten voor verder gevolg.

Wat de aanpassingen aan de wetgeving betreft, de welzijnswet werd reeds aangepast aan de verplichtingen inzake huispersoneel conform de ILO-conventie, maar het overleg tussen de sociale partners inzake de verdere uitwerking loopt nog binnen de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk. Ook daar zijn dus stappen gezet.

Samengevat, het is een niet-onbelangrijke problematiek. Wij krijgen hopelijk zo snel mogelijk een antwoord van de Gemeenschappen, zodat wij op federaal niveau verder kunnen werken. Wij zijn bereid daar zo snel mogelijk in te handelen.

De inspectiediensten hebben gelukkig al afspraken gemaakt over wie wat doet. Wat het welzijnswerk betreft, is het voorstel geformuleerd

État membre, dans le but d'améliorer sa connaissance de la langue parlée dans l'État membre en question en échange de travail ménager léger et de l'encadrement d'enfants. Cette définition met l'accent sur la dimension culturelle qui relève des Communautés. Je demanderai à ces dernières comment elles envisagent la mise en œuvre concrète de cette compétence. Ce n'est que lorsque leur point de vue sera connu que le niveau fédéral pourra vérifier comment la législation existante peut être améliorée.

Entre-temps, l'actuelle réglementation reste en vigueur. Les jeunes au pair issus d'un pays hors UE doivent disposer d'un permis de travail qu'ils ne peuvent obtenir que si certaines règles sont respectées. Les services d'inspection régionaux comme fédéraux sont habilités à contrôler ces permis, mais ce sont surtout les services régionaux qui se livrent à ces contrôles. S'il s'avère que le système au pair est plutôt un contrat de travail, ce contrat peut être re-qualifié en tant que tel. Les services d'inspection ont convenu des tâches dévolues à chacun.

La loi sur le bien-être a déjà été adaptée à l'obligation en matière de personnel domestique conformément à la convention de l'*International Labour Organization* mais la concertation entre les partenaires sociaux concernant la mise en œuvre plus avant est toujours en cours au sein du CSPPT.

conform de ILO en hopelijk gaat de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk zich daarover in de loop van de volgende periode uitspreken.

06.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, soms moet men in de politiek geduld hebben. Ik ben wellicht een te ongeduldige politica. We hebben dit punt een paar jaar geleden in het regeerakkoord vastgelegd en ik merk dat een en ander op het terrein erg traag verloopt. De regio's hebben meer bevoegdheden gekregen, maar gaan er nog niet ten volle mee om. Het behoort zolang nog tot de bevoegdheid van de federale overheid, maar ondertussen zijn er misbruiken en worden er mensen uitgebuit. Zo worden ze bijvoorbeeld ingezet voor zaken die niet onder het au-pairstatuut vallen.

U hebt een brief geschreven. U gaat er nu een tweede schrijven. Maar ik denk dat het ook tijd is dat de ministers-presidenten wakker schieten en aan de slag gaan.

U hebt me gezegd dat de inspectie al wel controleert en dat het minimumloon verschuldigd is wanneer zij vaststellen dat het werkgelegenheidsaspect overheerst. Ik hoop niet dat het hierbij blijft. Ik hoop dat het ook nog betekent dat het onwettelijk is. Men kan toch niet zomaar een derdelander naar ons land laten komen om hier huishoudelijk werk te verrichten. Dat mag niet zomaar. Deze mensen moeten uiteraard vergoed worden. Dit betekent namelijk het einde van de verblijfsvergunning maar ook een boete. Ik hoop dat het gastgezin dat misbruik pleegt ook een boete krijgt. Is daarin voorzien? Anders is het natuurlijk de gemakkelijkste weg. Men brengt iemand naar hier als au pair, men zet hem of haar aan het werk met wat zakgeld als schamele vergoeding, en men riskeert enkel een correcte vergoeding te moeten betalen, namelijk het minimumloon, als men inderdaad gepakt wordt. Dat zou er nog aan mankeren.

Eigenlijk moet daar toch ook een boete aan vasthangen?

06.04 Minister Kris Peeters: (...)

06.05 Nahima Lanjri (CD&V): Dat zijn mensen die hier niet illegaal zijn, zij hebben een verblijfsvergunning als au pair. Men mag een au pair echter niet tewerkstellen. Zij overtreden daarmee toch de wetgeving? Het is dan toch niet voldoende om te zeggen dat ze gewoon hun loon moeten betalen? Dat is immers wat sommigen willen, zij willen een huismeid of huispersoneel. Daarin is echter niet voorzien.

06.06 Minister Kris Peeters: Als het gaat over Europeanen ligt het enigszins anders dan als het gaat over mensen van buiten Europa.

06.07 Nahima Lanjri (CD&V): (...)

06.08 Minister Kris Peeters: Daar lijkt het mij zonneklaar dat er bijkomende sancties aan verbonden zijn.

06.03 Nahima Lanjri (CD&V): Les processus sont assez lents. L'on ne peut tout de même faire venir quelqu'un dans notre pays pour qu'il vienne effectuer du travail ménager sous le prétexte de l'accueillir comme jeune au pair! Ces gens doivent évidemment être indemnisés car en cas de contrôle leur autorisation de séjour est retirée et ils doivent payer une amende. La famille hôte contribue-t-elle au paiement de cette amende?

06.05 Nahima Lanjri (CD&V): Les intéressés ne séjournent en effet pas chez nous dans l'illégalité mais ils ont un statut parfaitement légal de travailleur au pair et ne peuvent être sans plus employés comme domestiques.

06.06 Kris Peeters, ministre: Pour les Européens, la situation est un peu différente que pour des non-Européens ...

06.08 Kris Peeters, ministre. ... mais dans certaines circonstances des sanctions complémentaires s'imposent certainement.

CRIV 54 **COM 879**

25/04/2018

27

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.